

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **V. D. H., nar. X,**
naposledy pobytem X,
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem,
sídlem Opletalova 1417/25, Praha,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-3820-38/ZR-2025 ze dne 2. 12. 2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

- 1. Žalovaný zrušil platnost povolení k trvalému pobytu žalobce podle § 77 odst. 1 písm. h)

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, neboť žalobce byl odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 6 let a peněžitému trestu ve výši 1 500 000 Kč [pro spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c) trestního zákoníku]. Žalobci byla stanovena lhůta 30 dnů k vycestování z území České republiky.

II. Řízení před soudem

Žaloba

2. Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou. Předně namítl použití nesprávného kritéria posouzení: § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců je třeba vykládat v souladu s čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/109/ES, tj. ke zrušení může dojít pouze, pokud by žalobce, resp. jeho osobní chování představují *skutečné, dostatečně závažné a aktuální ohrožení* některého ze základních zájmů společnosti. Tuto otázku žalovaný neposuzoval. Žalobce v průběhu řízení poukazoval na individuální okolnosti svého života i okolnosti své trestné činnosti, které vedly k uložení trestu pod spodní hranici trestní sazby: žalobce spolupracoval při odhalování trestné činnosti, čímž významně přispěl k rychlosti trestního řízení, byl před spácháním činu bezúhonný, od spáchání již uplynulo více než jeden a půl roku, trestní soud pozitivně hodnotil možnost jeho nápravy, žalobce se ve výkonu trestu chová příkladně, udržuje kontakt s rodinou a svého činu upřímně lituje. Žalovaný tyto příznivé okolnosti zcela pominul, zohlednil jen okolnosti přitěžující.
3. Dále pak žalovaný nesprávně a nedostatečně zhodnotil přiměřenost zásahu do rodinného života žalobce včetně nejlepšího zájmu jeho nezletilých dětí. Touto otázkou se žalovaný měl zabývat *ex officio*. Žalobce v ČR pobývá 20 let, do nástupu k výkonu vazby žil společně s družkou a dvěma nezletilými syny, kteří se v ČR narodili a aktuálně chodí na základní školu. Tvořili společnou domácnost, žalobce s družkou zakoupili společnou nemovitost. Synové i družka žalobce ve věznici opakovaně navštěvovali a jsou nadále v pravidelném telefonickém kontaktu. Žalovaný zhodnotil přiměřenost paušálně, nedefinoval a nevyvažoval protichůdné právní zájmy. Závěr žalovaného, že nedojde ke změně v životě družky a nezletilých synů žalobce je cynický a neodpovídá výsledkům dokazování: aktuální situace je pro ně mimořádně psychicky i finančně náročná, doufají v brzké obnovení soužití. Zrušení povolení k trvalému pobytu tedy bude mít významný vliv na rodinu žalobce. Žalovaný také nevymezil, jaké budou dopady tohoto rozhodnutí z hlediska jeho dočasnosti – ve vztahu k možnosti získat alternativní pobytové oprávnění. Složitost případného návratu je jedním z kritérií, která mají být zohledněna. Žalobce nebude splňovat podmínku trestní záchovalosti a bude vůči němu uplatňována nejprísnější výhrada veřejného pořádku podle čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/109/ES. Nelze tedy předpokládat udělení nižšího pobytového oprávnění. To platí tím spíše, že ČR brání ekonomické migraci z Vietnamu.
4. Žalovaný uvedl, že při svém rozhodnutí zohlednil druh trestné činnosti a délku trestu; zájem na ochraně veřejného pořádku výrazně převažuje nad zájmy žalobce. Drogová trestná činnost je velmi závažná a sám žalobce intenzivně narušil svou možnost pobývat na území ČR. O jeho integraci lze také pochybovat. Vysoká míra narušení veřejného pořádku odůvodňuje i intenzivnější zásahy do rodinného života – žalobce páchal zvláště závažnou drogovou činnost po dobu roku a půl. Aktuální rodinné poměry byly dostatečně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

zjištěny, o výchovu a výživu synů žalobce je postaráno dobře. Družka žalobce výchovu zvládá zajistit, zároveň zvládá zajistit i financování domácnosti. Nelze tedy mít za to, že odloučení v důsledku pozbytí pobytového oprávnění bude mít zásadní vliv na současný stav rodiny.

III. Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná.
6. Soud předesílá, že obdobnými případy se – tak jako jiné správní soudy – opakovaně zabýval: v rozsudcích č. j. 76 A 2/2021-82 ze dne 15. 12. 2021 a č. j. 77 A 160/2021-37 ze dne 27. 9. 2022 zaujal názor, že závažná drogová trestná činnost zpravidla odůvodní zrušení trvalého pobytu, pokud nejsou dány nějaké konkrétní a mimořádné okolnosti svědčící ve prospěch cizince. Tato rozhodnutí byla Nejvyšším správním soudem potvrzena jako souladná s právem. Stejný náhled zdejší soud zaujal např. i v rozsudcích č. j. 77 A 109/2021-49 ze dne 15. 12. 2021 a č. j. 35 A 8/2024-74 ze dne 15. 4. 2025. Tato rozhodnutí byla zrušena: v obou případech zdejší soud podle Nejvyššího správního soudu nerozpoznal *nedostatky ve zjišťování skutkového stavu ve vztahu k nezletilým dětem cizince*, v rozsudku č. j. 5 Azs 33/2022-39 ze dne 18. 10. 2022 pak i s tím, že zdejší soud *podceňuje konkrétní skutkové okolnosti případu („byť stěžovatelova tvrzení skutečně zůstala v podstatné míře v obecné rovině“)*.
7. Z tohoto pohledu Krajský soud v Plzni konstatuje, že nynější případ žalobce se zásadním způsobem neliší od citovaných předchozích věcí: typově jde o věc závažné, společensky velmi škodlivé trestné činnosti bez existence nějakých mimořádných okolností na straně žalobce a jeho rodiny. Soud proto neshledal důvod odchýlit se od svého obvyklého náhledu na obdobné věci a závěrů níže citované judikatury (ta se ostatně také většinou týká věcí souzených KS v Plzni).
8. Hodné pozornosti jsou dvě skutkové odlišnosti: oproti předchozím případům byl v případě nynějšího žalobce uložen trest pod spodní hranici trestní sazby z důvodu spolupráce žalobce a správní orgán doplnil dokazování k rodinnému a soukromému životu žalobce i pomocí výsledků rodinných příslušníků a zprávy orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Ani ty však nepřinesly mimořádná zjištění, která odůvodnila potřebu zachování trvalého pobytu žalobce.
9. K tomu lze připomenout ustálené spojení z relativně nedávné judikatury Nejvyššího správního soudu: především krajský soud je povolán zhodnotit napadené správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, včetně otázek skutkových, o nichž si sám učiní úsudek. Intervence ze strany kasačního soudu je v tomto ohledu výjimečná a omezuje se na vady řízení a dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (prvně rozsudek NSS č. j. 6 As 61/2013-36 ze dne 21. 11. 2013; aktuálně pak č. j. 8 As 113/2025-65 ze dne 17. 2. 2026).

Standard ochrany veřejného pořádku

10. V souzené věci bylo povolení žalobce k trvalému pobytu zrušeno dle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců na území ČR. Dle něj ministerstvo zruší trvalý pobyt, pakliže byl cizinec pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky anebo byl cizinec opakovaně pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.
11. Žalobce správně poukázal na to, že podle aktuální rozhodovací praxe k § 77 odst. 1 písm. Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

h) zákona o pobytu cizinců může ministerstvo odejmout cizinci – dlouhodobému rezidentovi ve smyslu směrnice 2003/109/ES – povolení k trvalému pobytu kvůli výhradě veřejného pořádku jen, pokud shledá, že jeho **osobní chování aktuálně představuje skutečnou a dostatečně závažnou hrozbu pro veřejný pořádek** (rozsudek NSS č. j. 10 Azs 292/2023-53 ze dne 8. 2. 2024, č. 4580/2024 Sb. NSS; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2024, čj. 5 Azs 20/2024-44). Tento názor zastává i odborná literatura.¹

Hodnocení hrozby pro veřejný pořádek

12. Žalovaný na tyto námitky výslovně nereagoval; obsahově je však jeho rozhodnutí zohledňuje a hodnotí potřebná kritéria. Proto je nelze považovat za nepřezkoumatelné. Implicitní zhodnocení aktuálnosti hrozby popisem individuálních okolností svědčících o závažnosti činu přitom judikatura Nejvyššího správního soudu připouští (srov. rozsudky č. j. 2 Azs 144/2020-33 ze dne 23. 7. 2020; č. j. 4 Azs 284/2021-33 ze dne 16. 11. 2021; č. j. 8 Azs 94/2022-30 ze dne 17. 10. 2022; č. j. 10 Azs 34/2023-43 ze dne 12. 5. 2023; závěry těchto rozsudků nebyly ani označeny za excesivní, ani nebyly překonány postupem podle § 17 s. ř. s.).
13. Žalovaný výslovně zhodnotil skutek žalobce a jeho závažnost tím, že odkázal na zjištění trestního soudu: žalobce nejméně po dobu roku a půl podnikatelským způsobem prodával pervitin ve velkém rozsahu: konkrétně prodal více než 800 dávek pod krytím svého legálního podnikání. Dále pak prodával i marihuanu.
14. Žalovaný tedy popsal konkrétní povahu trestného činu, skutkové okolnosti, rozsah, intenzitu, délku a organizovanost jednání. Stejně tak zhodnotil, že drogová trestná činnost je mimořádně závažná, mezinárodně odmítaná trestná činnost se závažnými následky pro veřejné zdraví i veřejný pořádek.
15. Oproti tomu žalovaný výslovně nehodnotil aktuálnost hrozby, ta však vyplývá jak z úvah žalovaného stran přiměřenosti, tak i konkrétních okolností případu. Žalobce ostatně ve správním řízení poukazoval na tři okruhy skutečností ve svůj prospěch (snížení trestu, předchozí bezúhonnost, slušné chování ve výkonu trestu). Nebyl tedy důvod, aby se žalovaný výslovně vyjadřoval k dalším, když nebyly rozporovány a plynuly ze spisu.
16. Je zřejmé, že doba od spáchání činu jsou necelé dva roky, vykonání trestu je předpokládáno na rok 2030 a sám žalobce předpokládá splnění podmínek pro podmíněné propuštění teprve v roce 2027. Doba od spáchání trestného činu je tedy zjevně krátká a propuštění dosud nedošlo; žalovaný na tom neměl co hodnotit.
17. K chování po činu a osobnímu vývoji bylo zjištěno toliko to, že žalobce po zadržení spolupracoval na odhalení své trestné činnosti i jejího rozsahu, a ve výkonu trestu se chová příkladně. Zjistil chování žalobce ve věznici, k čemuž byl žalobce i vyslechnut (korektní a slušné, bez kázeňských odměn či trestů podle sdělení věznice ze dne 3. 9. 2025; jedna či dvě kázeňské odměny podle protokolu o výslechu ze dne 10. 9. 2025).
18. K vedení řádného života nemohl žalovaný zjistit nic relevantního, protože žalobce je ve výkonu trestu, tj. je podroben režimovým opatřením, které ho mají na vedení řádného

¹ Pořízek, P. Nové důvody související s veřejným pořádkem v zákoně o pobytu cizinců a související aktuality. in: Jílek, D., Pořízek, P. (eds.) Ročenka uprchlického a cizineckého práva 2024. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2025, str. 45–46.

života teprve připravit.

19. Ve vztahu k vedení řádného života i výše zmíněnému odstupu od spáchání trestného činu soud proto soud konstatuje, že časové období trestního stíhání a výkonu trestu nelze považovat za dobu, po kterou cizinec prokázal, že se již nadále hodlá řídit zákony ČR, a nepředstavuje proto již skutečné, dostatečně závažné a aktuální nebezpečí pro veřejný pořádek (srov. rozsudek NSS č. j. 3 Azs 370/2021-36 ze dne 22. 9. 2023).
20. Žalobce zdůrazňoval příznivé hodnocení své osoby ze strany trestního soudu v tom smyslu, že přispěl odhalení trestné činnosti do té míry, že mu byl uložen mimořádně snížený trest. V tomto ohledu není zřejmé, jak konkrétně by tuto okolnost měl žalovaný hodnotit ve prospěch žalobce. Podle judikatury správních soudů má správní orgán zohlednit úvahy orgánů činných v trestním řízení o nápravě či napravitelnosti cizince, nejsou jí však vázány. *Kriminologické úvahy ostatně mají svou platnost pro účely trestního řízení, kdežto zákon o pobytu cizinců sleduje účely jiné* (srov. rozsudek NSS č. j. 10 Azs 312/2016-59 ze dne 12. 1. 2017).
21. Z odsuzujícího rozsudku ve věci žalobce neplyne nic pro účely řízení podle zákona o pobytu cizinců. Žalobce příkladně přistoupil k trestnímu řízení, trestní soud to zhodnotil tak, že nejde o vstřícný přístup přímo vynucený okolnostmi. Nad rámec toho však z odsuzujícího rozsudku nic dalšího neplyne: trestní soud konstatoval, že žalobce nebyl dříve trestán a není osobou kriminálně narušenou se sklony k protiprávnímu jednání, trestnou činnost pak páchal s cílem zajistit si finanční prostředky. Rozhodně tedy z odsuzujícího rozsudku neplyne, že by snad žalobce byl prakticky napraven – žalobci byl stále uložen trest v trvání 6 let, tj. existuje předpoklad, že žalobce bude napraven až v roce 2030 (ne dříve než v roce 2027, pokud by byly splněny podmínky pro podmíněné propuštění). Výslovně přitom trestní soud konstatoval, že *nižší trest odnětí svobody byl žalobci uložen jen kvůli kombinaci s vysokým peněžitým trestem*, jinak by bylo třeba uložit trest citelnější.
22. Je tedy třeba odmítnout, že by snad žalovaný opomenul *polehčující okolnosti*, které by nějak jasně vypovídaly o tom, že žalobce svým chováním osvědčil svou bezproblémovou povahu pro veřejný pořádek. Podle obsahu správního spisu byly zjištěny jen okolnosti svědčící o tom, že žalobce se svým jednáním snaží příznivě ovlivnit rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení, které plní zejména represivní a nápravnou funkci. To však nedostačuje pro oblast pobytu cizinců, ve které správní orgány uplatňují zejména preventivní funkci práva.
23. Vedle toho soudu poukazuje i na ten fakt, že žalobce označil jako důvod pro páchání trestné činnosti finanční obtíže spojené s pandemií nemoci COVID-19. Prokázaná doba páchání trestné činnosti však *spadá do období po této pandemii*; jde tedy spíše o standardní zločin prodeje pervitinu ve velkém rozsahu než nějaká situačně podmíněný delikt.
24. Krajský soud v Plzni si je vědom toho, že Nejvyšší správní soud označil některé z výše uvedených okolností za relevantní pro posouzení obdobných případů, např. právě mimořádné snížení trestu (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 20/2024-44 ze dne 26. 4. 2024). Tyto úvahy však nelze vytrhávat z jejich kontextu – jde o okolnosti svědčící pouze o *možnosti nápravy* pachatele. O tom nemůže být valných pochyb, neboť to Nejvyšší správní soud *výslovně napsal* a zároveň odkázal na § 39 trestního zákoníku normující obecné zásady pro ukládání trestů. Z toho plynou dva závěry: (1) možnost nápravy

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

pachatele neurčuje *závažnost ohrožení* zájmu chráněného zákonem; (2) mimořádné snížení trestu svědčí toliko o tom, že nápravy pachatele lze dosáhnout i trestem pod dolní hranici trestní sazby (§ 58 trestního zákoníku). V první řadě tedy jde o *kriminologické úvahy* (srov. výše rozsudek NSS č. j. 10 Azs 312/2016-59) o možnosti nápravy pachatele v budoucnu. To znamená, že trestní soud předpokládá budoucí napravení žalobce v roce 2030; stěží z toho lze dovodit, že by žalobce nepředstavoval ohrožení veřejného pořádku *aktuálně na přelomu roků 2025/2026*.

25. Stručně řečeno, žalobcem uváděné okolnosti soud vzal v úvahu, avšak v konkrétním případě nemají dostatečnou váhu k vyvrácení aktuální hrozby: žalobce dosud nevedl delší dobu řádný život na svobodě a stále vykonává dlouhý trest za závažnou drogovou trestnou činnost.
26. Stran prognózy do budoucna žalovaný skutečně neučinil svébytnou úvahu; jeho postup nicméně odpovídá rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu týkající se dlouhodobé a intenzivní drogové kriminality: v rozsudku č. j. 4 Azs 269/2022-25 ze dne 20. 12. 2022 Nejvyšší správní soud dovodil aktuálnost ohrožení veřejného pořádku z povahy, délky a intenzity drogové činnosti – v tamním případě šlo o úmyslnou činnost páchanou prvopachatelem po řadu měsíců s trestem uloženým v délce 8 let. Stejně tak Nejvyšší správní soud postupoval v rozsudku č. j. 4 Azs 284/2021-33 ze dne 16. 11. 2021 ve věci odsouzení k trestu 9 let odnětí svobody (k čemuž však přistupovala i další odsouzení).
27. Obdobně pak Nejvyšší správní soud postupoval ve věci odsouzení k trestu 6 let odnětí svobody učiněného na základě prohlášení viny a uznání právní kvalifikace (srov. rozsudek č. j. 2 Azs 287/2022-34 ze dne 31. 1. 2023), či chybně uloženého trestu v rozsahu pouhých dvou let (rozsudek č. j. 4 Azs 18/2022-65 ze dne 27. 7. 2023).

Povinnost zohlednit přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života

28. Z hlediska individuálních poměrů žalobce (délka pobytu v ČR, míra integrace, pracovní, sociální a rodinné vazby, vazby k zemi původu) žaloba rozporuje toliko posouzení rodinných vazeb, nadto v otázce přiměřenosti. Soud se tak zabýval toliko touto otázkou, jiné nehodnotil.
29. V souzené věci bylo povolení žalobce k trvalému pobytu zrušeno dle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců na území ČR. Dle něj ministerstvo zruší trvalý pobyt, pakliže byl cizinec pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky anebo byl cizinec opakovaně pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.
30. Zákon v této souvislosti nepředpokládá posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do života cizince, tedy nepředpokládá vážení zájmu ČR na tom, aby cizinec opustil její území, oproti právem chráněným zájmům tohoto cizince vztahujícím se právě k území ČR (zejména podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Ve správním soudnictví je ustáleno, že tato úprava vyjadřuje (legitimní) úvahu zákonodárce, že některá rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců typově mají nízké či zanedbatelné dopady do soukromého a rodinného života cizinců. Podmínky § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců jsou nastaveny tak, že ve většině případů, kde není posuzování přiměřenosti výslovně předepsáno, lze předpokládat, že rozhodnutím o zrušení platnosti povolení k trvalému

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

pobytu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života. Takovou situaci ovšem nelze s ohledem na rozličnost skutkových příběhů vyloučit a nelze tedy ani vyloučit přednostní aplikaci některého z mezinárodních, zejména lidskoprávních závazků ČR podle čl. 10 Ústavy.

31. Korektivem je tedy posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí na soukromý a rodinný život cizince, i když to zákon o pobytu cizinců nestanoví, a to tam, kde cizinec takové námitky uplatní. To byl i případ žalobce, který námitky přiměřenosti uplatnil v odvolání (srov. např. rozsudky NSS č. j. 6 Azs 96/2015-30 ze dne 25. 8. 2015, č. j. 5 Azs 47/2016-57 ze dne 31. 5. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018-30 ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 310/2019-32 ze dne 12. 12. 2019, č. j. 2 Azs 144/2020-33 ze dne 23. 7. 2020).
32. Z povahy § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců plyne, že je třeba poměřovat veřejný zájem spočívající v ochraně veřejného pořádku na jedné straně s právem cizince na ochranu soukromého a rodinného života na druhé straně (srov. přiměřeně rozsudek NSS č. j. 8 As 68/2012-39 ze dne 6. 8. 2013). Kritéria posouzení přitom obsahově odpovídají též kritériím judikatury Evropského soudu pro lidská práva (srov. zejména klasické rozsudky ESLP ve věcech Boultif proti Švýcarsku č. 54273/00 ze dne 2. 8. 2001, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku č. 50435/99 ze dne 31. 1. 2006 a Üner proti Nizozemsku č. 46410/99 ze dne 18. 10. 2006 a na ně navazující judikaturu).
33. Pro posouzení tak jsou zásadní: (1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem); (2) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (3) rodinná situace cizince (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (4) počet nezletilých dětí a jejich věk; (5) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (6) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (7) věk a zdravotní stav dotčeného cizince; a (8) délka pobytu cizince v hostitelském státě.

Přezkoumatelnost

34. Žalobce namítal nepřezkoumatelnost posouzení zájmů nezletilých dětí a přiměřenosti dopadů do jeho rodinného a soukromého života.
35. Takovou vadu soud neshledal. Argumentace žalobce o potřebě uplatnit čl. 8 Evropské úmluvy byla sice obecně přiléhavá, mýjí se však s rozhodovacími důvody žalovaného. Ten sice opakovaně výslovně popřel, že by měl hodnotit přiměřenost, ale *fakticky věc žalobce z pohledu přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života hodnotil*. Stejně tak lze v zásadě přisvědčit tomu, že nejlepší zájem dítěte má být významným kritériem posouzení, to však žalovaný také zohlednil.
36. Sporné mezi účastníky tedy ve skutečnosti bylo to, v jaké míře má být zájem dětí zohledněn a kdo odpovídá za jeho zjištění, a dále pak věcné posouzení. To nejsou otázky přezkoumatelnosti, ale věcného posouzení.

Význam nejlepšího zájmu dětí pro hodnocení přiměřenosti

37. Soud se předně zabýval tím, jaký význam má nejlepší zájem dítěte. V této otázce Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

opakovaně vyšel z kategorizace provedené v odst. 52–53 nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 950/19 ze dne 14. 4. 2020. Mezi nosné důvody závazné podle čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky (tj. pro všechny orgány a osoby) totiž patří celá tato kategorizace. Z hlediska dopadu na dítě lze rozlišit čtyři kategorie právních řízení podle typu dopadu na dítě:

- do třetí kategorie spadají řízení, jejichž účelem *není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte* (přímo rozhodovat o jeho právech a povinnostech), ale které mají na dítě *zprostředkovaný právní dopad*, neboť jejich výsledek je *nutně a nepominutelně spojen s* navazující změnou *právního postavení* dítěte (např. řízení o vyhoštění jeho pečující osoby, na něž buď navazuje řízení o změně péče o dítě či vycestování dítěte za pečující osobou a změna jeho trvalého pobytu);

- konečně čtvrtá kategorie obsahuje řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte ani na ně nemají zprostředkovaný právní dopad, ale dopadají na něj pouze fakticky (např. shora zmíněné řízení o výpovědi z pracovního poměru rodiče pečujícího o dítě, v jehož důsledku se právní postavení dítěte nemění, ale fakticky se může měnit např. ekonomický status jeho rodiny).

38. U první kategorie řízení je nejlepší zájem dítěte prakticky vždy rozhodujícím kritériem, které musí rozhodovací orgán vzít v úvahu. U druhé kategorie a třetí kategorie je nejlepší zájem dítěte zcela zásadním kritériem, nicméně ten může být převážen konkurujícím zájmem, např. dostatečně významným zájmem veřejným. *U třetí kategorie se přitom otevírá širší prostor pro převážení jiným konkurujícím zájmem než u druhé kategorie, neboť se zde nestřetává jen zájem dítěte na jedné straně a jiný zájem na straně druhé, ale zájem dítěte je jen jedním, byť nepochybně významným, z vícera zájmů různých dalších subjektů, mezi kterými je třeba vyvažovat a které mohou být stejně významné či dokonce významnější.* U čtvrté kategorie není zásadně povinností rozhodujícího orgánu přihlížet k nejlepšímu zájmu dítěte, s výjimkou případů, kdy pozitivní právní úprava výslovně s ochranou zájmů dítěte počítá.
39. V nyní souzeném případě lze říci, že účelem řízení směřujícího ke zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona je pouze úprava bytových poměrů žalobce, nikoliv jeho rodinných příslušníků. *Rodinní příslušníci žalobce mají samostatné bytové tituly, nejsou v tomto ohledu nijak právně navázáni na bytový titul žalobce (stejně tak žalobce nebyl navázán na ně).* Účelem řízení o zrušení bytového titulu žalobce tak nebylo zasáhnout do právního postavení dětí žalobce. Zároveň zrušení platnosti povolení k pobytu žalobce nemá ani zprostředkovaný právní dopad na jeho děti, neboť neexistuje žádné *nutné a nepominutelné* spojení se změnou *právního postavení* dětí žalobce. Právní postavení dětí žalobce se nijak nemění; žalobce ostatně v tomto ohledu ani nic netvrdil. Příklad žalobce tedy spadá do čtvrté kategorie dopadů na dítě ve smyslu závěrů nálezů sp. zn. IV. ÚS 950/19 (srov. rozsudek NSS č. j. 4 Azs 18/2022-65 ze dne 27. 7. 2023, odst. 48).
40. V souzeném případě žalobce ve správním řízení uplatnil odpovídající námitky přiměřenosti, které podle judikatury správních soudů odůvodňují hodnocení přiměřenosti i v případech, ve kterých to zákon výslovně nevyžaduje. Byl tedy důvod, aby správní orgán zájem dětí žalobce zohlednil, ovšem jen jako jeden z vícera zájmů, mezi kterými je třeba vyvažovat. To se také stalo. Výsledkem těchto úvah je závěr, že zrušení platnosti povolení

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

k trvalému pobytu žalobce je v převažujícím zájmu České republiky. Zájem dětí na bezprostředním soužití s otcem prvotně ohrozil především žalobce a intenzitu zásahu snižují i další okolnosti věci, zejména možnost pokračování rodinného života i bez povolení k trvalému pobytu žalobce na území České republiky.

Zjištění nejlepšího zájmu dětí

41. Dále lze žalobci přisvědčit v tom, že nejlepší zájem dítěte je třeba řádně vymezit, aby mohl být náležitě zhodnocen a vyvažován. Samotná potřeba hodnotit nejlepší zájem však neřeší související procesní otázku: jak přesně se to má stát, co má být výsledkem takového vymezení a kdo za vymezení nejlepšího zájmu dětí procesně odpovídá.
42. Ve zcela obecné rovině za zjištění skutkového stavu odpovídá správní orgán, účastníci řízení však mají povinnost označit důkazy, jichž se dovolávají. V řízení o žádosti se povinnost tvrzení a důkazní povinnost vychylují směrem k žadateli (zejména on musí označit a prokazovat skutkové důvody svědčící ve prospěch jeho žádosti), kdežto v řízení zahájeném z moci úřední je především na správním orgánu, aby zjistil všechny rozhodné skutečnosti nezbytné pro jeho rozhodnutí. V nynější věci tedy za zjištění skutkového stavu v dostatečném rozsahu a kvalitě odpovídal žalovaný. To však neznamená, že za to odpovídá zcela a že musí veškeré otázky vyšetřovat:
43. Správní orgán totiž nemá v řízeních podle zákona o pobytu cizinců povinnost *ex officio* zjišťovat okolnosti rodinného či soukromého života *nezletilých dětí cizinců*. Pro všechny cizince, tj. i pro cizince s nezletilými dětmi platí druhá věta § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle které *je účastník řízení povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí*.
44. Tato věta je zjevnou modifikací obecné procesní povinnosti správního orgánu postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu, a je také modifikací povinnosti vyhledávat skutečnosti svědčící ve prospěch cizince podle § 50 odst. 3 správního řádu. Nejde o konkretizaci povinnosti součinnosti (§ 50 odst. 2 správního řádu), ale o pravidlo určující, kdo nese odpovědnost za zjištění skutkového stavu: ve vztahu ke skutkovým okolnostem významným pro posouzení přiměřenosti *odpovídá právě cizinec* za to, že tyto skutečnosti konkrétně uvede. Absence takových tvrzení jde k jeho tíži, správní orgány nejsou povinny při rozhodování o pobytovém oprávnění samy zjišťovat podrobnosti a specifika cizincova soukromí a pátrat po nich.
45. Prakticky ve všech pobytových věcech tyto závěry potvrzuje i vybraná judikatura Nejvyššího správního soudu, která se *týkala i cizinců s nezletilými dětmi*, a to v řízeních zahajovaných na žádost i z moci úřední (srov. např. rozhodnutí č. j. 1 Azs 260/2020-27 ze dne 17. 8. 2020, odst. 29–32; č. j. 3 Azs 246/2020-39 ze dne 24. 5. 2022, odst. 28–30; č. j. 2 Azs 135/2023-33 ze dne 10. 8. 2023, odst. 16, 19; č. j. 1 Azs 168/2024-30 ze dne 21. 11. 2024, odst. 47, 49). Tento postup shledal akceptovatelným i Evropský soud pro lidská práva (srov. cit. rozsudek ve věci Mirzoyan proti České republice, odst. 99, 100). Tento náhled zdejší soud uplatňuje dlouhodobě a s přesnými odkazy na relevantní judikaturu; v nedávné době byl opětovně potvrzen Nejvyšším správním soudem ve věci týkající se i nezletilého dítěte (srov. odst. 15 a 16 usnesení č. j. 22 Azs 25/2026-69 ze dne 14. 5. 2026 v návaznosti na odst. 33 jím přezkoumávaného rozsudku KS v Plzni; dále pak lze odkázat

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

např. na odst. 19 usnesení č. j. 1 Azs 188/2025-50 ze dne 21. 1. 2026).

46. Bylo tedy zákonem i judikatorně stanovenou procesní povinností žalobce, který byl účastníkem řízení, aby konkrétním označením relevantních skutečností vymezil okruh zjišťování skutkového stavu, a to i ve vztahu k dětem. Tento náhled nezastává pouze zdejší soud a výše citovaná právní úprava a judikatura, ale též aktuální odborná literatura: u případů „nepřímého dopadu se zásada nejlepších zájmů dítěte použije jiným způsobem, než je tomu u rozhodnutí s bezprostředním právním dopadem na nezletilého. Ustanovení čl. 3 odst. 1 [Úmluvy o právech dítěte] neukládá adresátům závazek aktivně zjišťovat zájmy dítěte. Jejich povinností je posoudit, zdali v důsledku nepřímého vlivu rozhodnutí nejsou zájmy dítěte závažným způsobem ohroženy.“ [důraz doplněn].²
47. Tvzení o zásahu do rodinného života žalobce uvedl v podobě skutečností běžných pro fungující rodinné soužití, netvrdil nic specifického. Tyto skutečnosti žalovaný ověřil výsledkem staršího ze synů žalobce a zprávou orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Takto osvědčená tvrzení o podobě rodinného života žalobce pak žalovaný přijal a vycházel z nich. Sám žalobce ostatně uznal, že žalovaný provedl všechny navržené důkazy. Z toho pohledu tedy správní orgán rozhodl na základě skutečností vypovídajících o rozhodných otázkách *prima facie* v dostatečném rozsahu i kvalitě. Nebyl důvod, aby žalovaný cokoliv doplňoval.

K vlastnímu posouzení přiměřenosti

48. Žalovaný se samotným posouzením přiměřenosti zabýval dostatečně a přiléhavě k okolnostem věci. S jeho závěry se soud proto ztotožnil. Žalovaný vymezil závažnost protiprávního jednání žalobce a zásadní význam porušeného chráněného zájmu (distribuce velkého množství pervitinu); popsal rodinnou situaci žalobce; konstatoval, že žalobci i jeho rodině nebrání žádné známé konkrétní skutečnosti k odchodu do jejich země původu. Je tedy na rozhodnutí rodiny žalobce, zda dojde k jejímu rozdělení nebo ne; je přitom zřejmé, že žalovaný stejně jako žalobce předpokládá setrvání zbytku rodiny žalobce v ČR (k tomu soud připomíná, že zbylí členové rodiny mají samostatné pobytové tituly).
49. Na toto vymezení a jeho hodnocení ze strany žalovaného soud odkazuje, protože již odůvodnění napadeného rozhodnutí odpovídá na všechny námitky žalobce, které uvedl v žalobě. Za toho stavu není důvod, aby soud toto hodnocení opakoval či formuloval jinak. Stejně tak není důvod, aby se soud blíže věnoval aspektům, které žalobce žalobními body konkrétně nezpochybnil.
50. Ve věci žalobce lze shrnout, že nepřiměřenost dopadu rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života nelze dovozovat pouze z tvrzených rodinných vazeb. Závažnost a rozsah úmyslné trestné činnosti představují důvod, pro nějž v posuzované věci převáží zájem na ochraně společnosti nad zájmem žalobce na ochraně soukromého a rodinného života. Žalovaný se zabýval všemi okolnostmi, které žalobce uváděl ve svůj prospěch a nyní na ně odkazuje v žalobě. Tato tvrzení však nezvrátila závěr správního orgánu o zrušení povolení k trvalému pobytu.
51. Žalovaný nezpochybnil, že rozhodnutí zasáhne do soukromého a rodinného života žalobce. Je však zjevné, že své blízké nepříznivým důsledkům svého závažného

² Jílek, D. Jak vykládat čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte? in: Jílek, D., Pořízek, P. (eds.) Ročenka uprchlického a cizineckého práva 2024. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2025, str. 281.

protiprávního jednání vystavil právě žalobce. Soud v postupu žalovaného neshledal pochybení. V řízení nevyšly najevo natolik závažné okolnosti soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny, v jejichž důsledku by nebylo možné žalobcovo povolení k trvalému pobytu zrušit. Družka ani děti na něm nejsou závislé ekonomicky ani péčí.

52. Nelze přisvědčit žalobci, že to je mimořádná a dočasná situace. Předně takové tvrzení nevyplývá z provedených výsledků. Z nich naopak plyne, že rodina žalobce je na fungování bez žalobce adaptována. Jakkoliv je to situace náročná, z provedeného dokazování neplyne, že by byla dlouhodobě neudržitelná (stran finanční náročnosti soud ostatně odkazuje na zjištění trestních soudů o tom, že pro účely trestního řízení byly zajištěny finanční prostředky ve výši 1,4 milionu korun, které *družka žalobce prohlásila za finanční rezervu v jejím výhradním vlastnictví*, která nepochází z trestné činnosti žalobce).
53. Nelze přisvědčit žalobci ani v tom, že by bylo „cynické“ dovozovat z aktuálního odloučení rodiny její schopnost přestát i další odloučení. Naopak tato úvaha se zcela standardně objevuje v rozhodovací činnosti (srov. např. rozhodnutí NSS č. j. 5 Azs 51/2025-28 ze dne 27. 6. 2025; č. j. 2 Azs 356/2023-41 ze dne 27. 2. 2024; č. j. 4 Azs 84/2021-52 ze dne 23. 9. 2021). Podstatné je, aby tato úvaha měla skutkový základ v konkrétních zjištěních o rodině žalobce (nebo absenci opačných zjištěních v případě procesní pasivity cizince). V nyní souzeném případě skutkový základ má.
54. V této souvislosti lze ostatně odkázat i na závěry samotného Nejvyššího správního soudu, který dovodil ohrožení řádného vývoje dětí a rizikovost soužití cizince (otce) s dětmi z pouhého faktu, že cizinec využíval k trestné činnosti prostory jinak sloužící k zajišťování obživy jeho rodiny (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 220/2019-33 ze dne 29. 5. 2020, č. 4034/2020 Sb. NSS).
55. K námitce nejlepšího zájmu dítěte lze souhrnně uvést, že žalovaný tento zájem zohlednil jako jeden z více zájmů, mezi kterými je třeba vyvažovat. Žalovaný vyšel z premisy, že v obecné rovině lze u každého otce nezletilých dětí hovořit o zájmu jeho dětí vyrůstat s oběma rodiči, tj. s otcem v úplné rodině (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 314/2020-52 ze dne 8. 10. 2021). V případě žalobce však byly dány dostatečné okolnosti odůvodňující zásah do tohoto zájmu. Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že zájem dětí na bezprostředním soužití s otcem ohrozil především sám žalobce. Intenzitu zásahu snižují i další okolnosti věci, zejména možnost pokračování rodinného života části rodiny i bez povolení k trvalému pobytu žalobce na území České republiky.
56. Není přiléhavý odkaz žalobce na rozsudek č. j. 5 Azs 33/2022-39, který zdejšímu soudu vytkl „mechanické používání“ argumentu o zavinění cizince. Ten totiž vycházel z toho, že v té věci nebyly zjištěny blíže neurčené, konkrétní okolnosti rodinného života žalobce, a proto šlo o argument mechanický. Tak tomu ovšem v nyní souzeném případě nebylo: zde byla skutková zjištění dostatečná; to uznal i sám žalobce tím, že veškeré jeho důkazní návrhy byly provedeny.
57. Lze tedy shrnout, že v zájmu rodiny žalobce je setrvat na území ČR, ale i setrvat se žalobcem. Nelze tedy současně plně zachovat oba tyto zájmy; vždy bude jeden z nich dotčen. Úmluva o právech dítěte sice zaručuje právo dětí udržovat kontakt s oběma rodiči, nestanoví však, že oba rodiče musí žít se svým dítětem v jednom státě. Úmluva oddělení dítěte od rodiče naopak předpokládá a pro tuto situaci požaduje zabezpečit pravidelné

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

osobní kontakty. Zrušení povolení k trvalému pobytu tento požadavek neporušuje.

Omezení možnosti získat jiný pobytový titul

58. Žalobce závěrem namítl, že má velmi omezenou možnost získat jiný pobytový titul, protože v ČR nepobývá žádná osoba, která by vůči němu byla v postavení nositele oprávnění ke sloučení rodiny. Ani tato námitka není důvodná.
59. Předně soud uvádí, že tento skutkový stav je z velké části následkem toho, jak žalobce a jeho družka organizovali rodinný život. Neuzavřeli manželství, takže žalobce nemá manželku, s níž by se mohl slučovat. Pakliže žalobce a jeho družka dříve neuzavřeli manželství, stěží z toho lze nyní dovozovat nepřiměřenost způsobenou tím, že se na žalobce neuplatní výhody spojené s manželstvím s nositelkou oprávnění ke sloučení rodiny.
60. Vedle toho pak je zřejmé, že žalovaný zkrátka vychází z toho, že žalobce se v dohledné době nebude moci vrátit na území ČR. Přesto vyhodnotil zrušení trvalého pobytu jako přiměřené. Za toho stavu nebyl důvod, aby se žalovaný zabýval možností žalobce získat nějaký jiný pobytový titul. Jak soud uvedl výše, možnosti rodinného života žalobce mimo území ČR i s rodinou nejsou vyloučené. Pakliže v budoucnu dojde k jeho podmíněnému propuštění, které předpokládá jak *polepšení*, tak *předpoklad řádného života*, nebo dokonce osvědčení ve zkušební době, bude to významnou okolností pro zhodnocení toho, zda žalobce nadále představuje aktuální ohrožení veřejného pořádku.

IV. Závěr

61. Z uvedených důvodů není rozhodnutí žalovaného nezákonné a netrpí ani vadami řízení. Soud proto žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 21. dubna 2026

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.